

mihael

KAPELANIJA SV. MIHAELA ARKANĐELA MUP - SJEDIŠTE I RAVNATELJSTVO POLICIJE

ČETRNAESTA NEDJELJA KROZ GODINU

NIJE PROROK BEZ
ČASTI DOLI U SVOM
ZAVIČAJU.

mihael

23 / 2021.

**LISTIĆ POLICIJSKE KAPELANIJE
SV. MIHAELA ARKANĐELA
MUP - SJEDIŠTE I
RAVNATELJSTVO POLICIJE**
Godište XVI. (2021.), Broj 23(490),
ČETRNAESTA NEDJELJA KROZ GODINU
4. srpnja 2021.

Kontakt:
vlč. Željko Rakošec,
policijski kapelan
tel.: 22 712, 85 682;
e-mail: zrakosec@mup.hr

Vinko Bakula,
pomoćnik policijskoga kapelana
tel.: 88 853, 22 715, 82 805;
e-mail: vbakula@mup.hr

Slika na naslovnici:
Marko Ivan Rupnik, <https://www.edizionilipa.com/>

SRPANJ

Ned 4. **XIV. NEDJELJA KROZ GODINU**
Elizabeta Portugalska, Elza

Pon. 5. Ćiril i Metoda, Antun M. Zaccaria, Marta
Uto. 6. Marija Goretti, Bogumila, Agata, Suzana
Sri. 7. Benedikt XI. Vilibald
Čet. 8. Akvila i Priska, Prokopije, Pankracije
Pet. 9. Marija Petković
,Sub. 10. Feliks, Filip, RUfina, Viktorija, Amalija

MEDITACIJA
Neka vrsta torte 3

SLUŽBA RIJEČI
**ČETRNAESTA NEDJELJA KROZ
GODINU**
UVOD U ČITANJA
Zašto nekog »križamo«? 4

ČITANJA
Nije prorok bez časti doli u svom

HOMILIJA
A gdje sam ja? 8

KATEHEZA
Katekizam Katoličke crkve
Molitva Gospodnja „Oče naš“ 10

UZ SVETKOVINU
Ćiril i Metoda 14
Marija Petković 16

Mali vjeronaučni leksikon 17

NAŠI POKOJNI 18

Neka vrsta torte

Nasrudin hodža za život je zarađivao prodajom jaja. Neki čovjek došao je jednog dana u njegovu trgovinu i rekao:

"Pogodi što imam u ruci!"

"Malo mi pomози", odgovorio je Nasrudin.

„Evo: ima oblik jajeta, iste je boje i veličine. Izgleda poput jajeta, ima okus jajeta i miriše na jaje. Unutra je žute i bijele boje. Prije kuhanja je tekuće, a kad se skuha postane kruto. K tome još, izlegla ga je kokoš.

„Aha! Znam!" rekao je Nasruddin. "To je neka vrsta torte!"

(Anthony de Mello , *Pjev ptice*)

Priča ilustrira ironiju sadržanu u nedjeljnom evanđeoskom čitanju (Mk 6,1-6).

Ironično je u priči da stručnjak ne uočava ono što je očito.

Ironija je, također, da su susjedi Isusa iz Nazareta propustili ono očito, jer su mislili da znaju sve pojedinosti o "stolarovom sinu". Govoreći da sve znaju o Isusovim osobnim podacima, na kraju su pokazali svoje duboko neznanje.

Njihovo znanje o "stolaru, Marijinu sinu" bilo je površno. Njihove su ih predrasude spriječile da vjeruju i odgovore na poziv Krista, Sina Božjega.

Zašto nekog »križamo«?

Današnja čitanja govore o proroku koji je odbačen. Možda su neki očekivali da će Isusov nauk o slobodi biti prihvaćen od strane njegovih suvremenika. To nije bilo tako. Nije lako prepoznati pravog proroka. Samo zato što netko tvrdi da govori u ime Gospodnje nije garancija da su njegove tvrdnje autentične. Vrlo često su se ljudi prema prorocima odnosili s prezirom i nepoštivanjem. Ljudi kojima je bio poslan prorok Ezekiel bili su tvrda srca i buntovni. Vrlo često oni koji bi trebali znati više; koji nisu vjerni Bogu i drugima brane se na taj način da odbacuju one koje im je Bog poslao. Galilejci koji su slušali Isusa nisu ništa bolje postupili. Dovodili su u pitanje Isusovu autentičnost zato što su smatrali da ga dobro poznaju. Smatrali su da on nije ništa bolji od njih samih, i stoga nije imao pravo »propovijedati« im. Ljudi često odbacuju one ljude koji mogu učiniti nešto što oni sami ne mogu; posebno ako su to ljudi s kojima su odrasli, koje dobro poznaju. Ljudi vrlo često odbacuju pronicave. Zašto? Istinski vjernici ne bi to trebali raditi. Istinski vjernici uočavaju i priznaju svoje ograničenosti; oni znaju da ljudska slabost nije zapreka Božjoj spasenjskoj moći.

Koja je uloga proroka?

Ulomak iz knjige proroka Ezekiel govori o pozivanju izraelskog naroda na poslušnost Bogu. Ezekiel je predstavljen kao onaj koji prenosi poruku velikog i moćnog Boga, ali on je i dalje samo čovjek. Njegova ljudska slabost je stavljena nasuprot snage duha koji ga podiže na noge. Ezekiel sebi ne prisvaja ulogu proroka. Bog je taj koji govori »ja te šaljem«. On je službeno poslan, bit će predstavnik samog Boga i Bog je taj koji će

odlučiti o detaljima njegova djelovanja. Bog ga šalje narodu, kojeg je Bog izabrao, s porukom koju On rekne. I za taj posao izabire neznatnog čovjeka. Njegova zadaća je jasna - »reci im«. Znači, prorok je poslan da prenese Božju poruku. No čini se da je ljudi nisu bili spremni prihvatiti. Prorok ističe da su Izraelci kojima je poslan, odmetnički narod, tvrda srca. I ne samo to, nego su oni takvi bili od davnina i teško je povjerovati da će oni otvorena srca sada prihvatiti Božju poruku. No bez obzira da li poslušali Božje riječi koje im prenosi prorok ili ne, ipak će znati da se radi o proroku Božjem. Ono što on prenosi u Božje ime, to će se zasigurno i ostvariti.

<https://deon.pl/>

Ne samouzdanje, nego kristocentrizam!

Pavao u ulomku iz Poslanice Korinćanima još jednom pokazuje svoje izvrsne govorničke sposobnosti. Sam ističe da je imao objavu. No nije se time želio uzdizati, tj. hvalisati se bilo kakvim duhovnim privilegijama. Bio je svjestan da se svako samouzdanje vrlo lako može izroditi u kult osobe. Tako se moglo dogoditi da njega stave u središte a na štetu evanđelja koje je propovijedao. Da se to ne bi dogodilo, Pavao je dobio trn u tijelu. Ne može se sa sigurnošću reći o čemu se radi. Ali, očito je da se radi o nečem očitom, konkretnom, vidljivom. Bez obzira o čemu se radi, ta stvar je Pavla učila poniznosti baš kad se mogao uznositi. Pavao je molio za uklanjanje tog nedostatka, no njegova molitva za uklanjanje nije bila motivirana osobnom korišću, nego da bi bio što učinkovitiji u djelovanju i širenju radosne vijesti. Odgovor koji dobiva od Boga donosi novi paradoks: »Snaga se u slabosti usavršuje«. Pavao je spoznao da se istinska snaga nalazi u slabosti; jer onaj tko je izgubio snagu, vjerojatno će se okrenuti Bogu. Što je netko bespomoćniji, više je otvoren Božjoj moći.

Motiv naših upita?

Ulomak iz Markova evanđelja koji govori o Isusovu neprihvatanju u rodnom kraju. Prisutnost Isusovih učenika ukazuje da se nije radilo o neslužbenom, nego prije o »službenom« posjetu. Isus dolazi kao učitelj i tumači Pisma u sinagogi. Ništa neobično, no problem je bio što ljudi nisu bili zadovoljni riječima koje je Isus izrekao. Njihovo čuđenje nije izazvalo vjeru, nego je dovelo do skepticizma koji je urodio odbacivanjem. Ti ljudi ne da nisu znali za Isusovo učenje i čuda koja je učinio. Te stvari oni nisu dovodili u pitanje. Oni su se pitali gdje je izvor tim čudima. Njihova pitanja nisu potjecala iz strahopoštovanja, nego iz zlovolje. Što on misli, tko je on? Nisu ni znali da postavljaju pravo pitanje, no iz krivog povoda. Da su željeli znati pravi odgovor, našli bi ga u objavi. Bit toga ulomka jest odbacivanje od strane onih koji su Isusa najbolje poznavali; a ti su ga očito jako slabo shvatili. To nije ništa neobično za one koje je Bog pozvao iz jedne grupe da govori Božju riječ upravo toj grupi. Ljudima iz te zgone nedostajalo je vjere koja je nužna da bi Božja snaga bila učinkovita među ljudima.

Darko Tomašević, Glas koncila

Prvo čitanje: Ez 2, 2-5

Rod su odmetnički, ali neka znaju da je prorok među njima.

Čitanje Knjige proroka Ezekiela

U one dane:

Uđe u me duh te me podiže na noge i ja čuh glas onoga koji mi govoraše. I reče mi: „Sine čovječji, šaljem te k sinovima Izraelovim, k narodu odmetničkom što se odvrže od mene. Oni i oci njihovi bunili su se protiv mene sve do dana današnjega. Šaljem te k sinovima tvrdokorna pogleda i okorjela srca. Reci im: 'Ovo govori Gospodin Bog!' I poslušali oni ili ne poslušali – rod su odmetnički - neka znaju da je prorok među njima.“

Riječ Gospodnja

Otpjevni psalam: Ps 123, 1-4

Oči su naše uprte u Gospodina dok nam se ne smiluje.

Oči svoje uzdižem k tebi
koji u nebesima prebivaš .

Evo, kao što su uprte oči slugu
u ruke gospodara
i oči sluškinje u ruke gospodarice,
tako su oči naše uprte
u Gospodina, Boga našega,
dok nam se ne smiluje.

Smiluj nam se, Gospodine,
smiluj se nama
jer se do grla nasitismo prezira.
Presita nam je duša
podsmijeha obijesnih, poruga oholih.

Drugo čitanje: 2Kor 12, 7-10

Hvalit ću se svojim slabostima da se nastani u meni snaga Kristova.

Čitanje Druge poslanice svetoga Pavla apostola Korinćanima

Braćo:
Da se zbog uzvišenosti objavâ ne bih uzoholio, dan mi je trn u tijelu, anđeo Sotonin, da me udara da se ne uzoholim. Za to sam triput molio Gospodina da odstupi od mene. A on mi reče: „Dosta ti je moja milost jer snaga se u slabosti usavršuje.“ Najradije ću se dakle još više hvaliti svojim slabostima da se nastani u meni snaga Kristova. Zato uživam u slabostima, uvredama, poteškoćama, progonstvima, tjeskobama poradi Krista. Jer kad sam slab, onda sam jak.

Riječ Gospodnja

Evandjelje: Mk 6,1-6

Nije prorok bez časti doli u svom zavičaju.

Čitanje svetog Evandjelja po Marku

Uono vrijeme:
Isus dođe u svoj zavičaj. A doprate ga učenici. I kada dođe subota, poče učiti u sinagogi. I mnogi što su ga slušali preneraženi govorahu:

„Odakle to ovome? Kakva li mu je mudrost dana? I kakva se to silna djela događaju po njegovim rukama? Nije li ovo drvodjelja, sin Marijin, i brat Jakovljevi, i Josipovi, i Judini, i Šimunovi? I nisu li mu sestre ovdje među nama?“

I sablažnjavahu se o njega.

A Isus im govoraše:

„Nije prorok bez časti doli u svom zavičaju i među rodbinom i u svom domu.“

I ne mogaše ondje učiniti ni jedno čudo, osim što ozdravi nekoliko nemoćnika stavivši ruke na njih. I čudio se njihovoj nevjeri.

Riječ Gospodnja

A gdje sam ja?

Kad su prvi misionari došli u Japan, jedan mladi Japanac želio je naučiti njihov jezik. Misionari su mu dali primjerak evanđelja i zamolili ga da prevede na japanski. Mladić, premda načitan, do tada nije čuo za Isusa. Evanđelje je smatrao tek jednom u nizu knjiga koje će pročitati.

Nakon nekoliko stranica prijevoda, postao je uznemiren i uzrujan.

Pitao je misionare: „*Tko je taj čovjek, taj Isus? Govori se da je čovjek, a meni izgleda kao Bog!*“ Imao je dojam da čita o čovjeku da bi se susreo s Bogom!

Neposredan susret s Božjom riječju snažno, ali često dvojako utječe na ljude. Neke Božja riječ snažno privlači, druge, pak, stavlja u sumnju ili odbija.

Nedjeljno evanđelje opisuje upravo tu dvojaku reakciju na Isusa, Riječ Božju, početni osjećaj radosti i oduševljenja, a kasnije sumnjičavo odbacivanje Božanskih puteva i volje.

Gospodin je došao u rodni grad. U subotu je poučavao u sinagogi. Evanđelje spominje suprotstavljene osjećaje slušatelja. U početku je to zadivljenost: „*Odakle to ovome? Kakva li mu je mudrost*

dana? I kakva se to silna djela događaju po njegovim rukama?“ (Mk 6,2)

Već u sljedećoj rečenici osjećaj začuđenosti i zadivljenosti prerastao je u prijezir, osudu i izravno odbacivanje: „*Nije li ovo drvodjelja, sin Marijin, i brat Jakovljevi, i Josipovi, i Judini, i Šimunovi? I nisu li mu sestre ovdje među nama?*“ (Mk 6,2)

Što je izazvalo tu naglu i dramatičnu promjenu raspoloženja slušatelja?

Odgovor je jednostavan. Isus je bio „*samo jedan od njih*“, „*dobro su ga poznavali*“.

„Poznavanje“ ili bliskost često zna prijeći u svoju suprotnost, u prijezir i odbacivanje!

Naša bliskost sa svetim i učestalost sudjelovanja u liturgiji i sakramentima, ako nije praćena iskrenom i dubokom pripremom, može izazvati rutiniranost u našim postupcima, osjećaj svakodnevnosti, manjak strahopoštovanja pred svetim, besmislenosti, pa i odbacivanje. Kad ponekad čujemo kako za svećenika netko kaže da je pravi profesionalac ili čak biznismen, slušamo, zapravo, o njegovoj rutini u obavljanju svetih čina. Uzrok tomu je svakodnevni susret sa svetim koji se počinje uzimati zdravo za gotovo. Gubi se svijest i uzbuđenje pred Otajstvom.

<https://www.religiondigital.org/>

Mnogi kršćani redovito praktiraju svoju vjeru, sudjeluju na misi, deveticama, mole kronicu, preko društvenih mreža primaju i prosljeđuju pobožne poruke.

Pitamo se pomaže li nekome sve to da raste u duhovnom životu, ili ga vodi u drugom smjeru gdje će izgubiti svijest i uzbuđenje pred Otajstvom, zapleten u šikari nezainteresiranosti ili ravnodušnosti?

Izvanjskim „obavljanjem“, a ne sudjelovanjem u sakramentima, zadovoljavanjem onoga što je propisano crkvenim zapovijedima, poznavanjem vjeronauka, samo se izvanjski pokazuje dobra volja, ali to nije poznavanje Isusa. Tako su i Isusovi sumješteni znali mnogo o njemu, ali nisu poznavali njega, a mogli su.

Ljudi nisu uspjeli prepoznati Isusovu vrijednost zbog previše znanja o njegovoj obitelji, zacijelo je bilo raznih tračeva. Ljudi i danas ne prepoznaju vrijednost Isusove poruke jer misle da previše poznaju Crkvu, i tu je previše tračeva.

Unatoč opasnosti da nam sveto postane banalno, naša redovitost u molitvi, sudjelovanju u sakramentima, čitanju svetog pisma, upoznavanju crkvenog nauka jedini je put upoznavanju Isusove osobe. Milosni znakovi, sakramenti koje nam je Isus darovao put su u duboki osobni susret s Isusom. U euharistiji, u

kojoj je pod prilikama kruha i vina prisutan Isus svojim tijelom, dušom i božanstvom, na poseban način u potpunosti se sjedinjujemo s Isusom. Ipak, taj sakrament često primamo nepripremljeni i rutinirano. Mnogi vjernici ne održavaju ni euharistijski post jedan sat prije mise.

Današnje evanđelje poziva nas da otvorimo oči i shvatimo vrijednost i dragocjenost Božje milosti koja nam je data.

Pokušajmo se otvoriti Riječi Božjoj, Isusu, zahvaliti mu na njegovoj nazočnosti, zamoliti ga da nas nauči kako rasti u ljubavi prema njemu, njegovom Ocu i Duhu Svetomu i da nam da milosti da Sveto bude u nama i mi u njemu, ali da ne postane „svakodnevno“ i dosadno.

Neposredan susret s Božjom riječju snažno, ali često dvojako utječe na ljude. Neke Božja riječ snažno privlači, druge, pak, stavlja u sumnju ili odbija.

A gdje sam ja?

Fr. Jijo Manjackal MSFS
<https://reflectioncapsules.com/>

Katekizam Katoličke crkve

Molitva Gospodnja „Oče naš“

Sedam prošnja

V. „Otpusti nam duge naše kako i mi otpuštamo dužnicima našim“

Ta prošnja iznenađuje. Kada bi sadržavala samo prvi dio rečenice »Otpusti nam duge naše«, mogla bi se, neizravno, uključiti u prve tri prošnje Gospodnje molitve, jer Kristova je žrtva »za otpuštenje grijeha«. Ali po drugom dijelu, naša molitva neće biti uslišana, ako prije ne ispunimo jedan zahtjev. Naša molba je okrenuta budućnosti, naš joj odgovor mora predhoditi, jer ih povezuje jedna riječ: »kako«.

„Otpusti nam duge naše..“

Očenaš smo počeli moliti sa smionim pouzdanjem. Moleći Oca da njegovo ime bude posvećeno, molili smo ga da budemo sve posvećeniji. No, iako obučeni u krsne haljine, ne prestajemo grijешiti, odvrćati se od Boga. Sada se, ovom novom molitvom, kao rasipni sin, vraćamo k njemu i, kao carinik, priznajemo se

grešnima pred njim. Naša molba počinje s »priznanjem« kojim istodobno priznajemo svoju bijedu i njegovo milosrđe. Naša je nada čvrsta, jer u njegovu Sinu »imamo otkupljenje, otpuštenje grijeha« (Kol 1,14). Djelotvoran i nesumnjiv znak njegova praštanja nalazimo u sakramentima Njegove Crkve.

Međutim, a ovo je strašno, ta bujica milosrđa ne može prodrijeti u naše srce, sve dok ne oprostimo onima koji su nas uvrijedili. Ljubav je, kao i Tijelo Kristovo, nedjeljiva: ne možemo ljubiti Boga kojega ne vidimo, ako ne ljubimo brata i sestru koje vidimo. Odbijanjem praštanja braći i sestrama naše se srce zatvara, i njegova tvrdoća čini ga nepropusnim za milosrdnu ljubav Očevu; priznanjem grijeha naše se srce otvara njegovoj milosti.

Ta je prošnja toliko važna da je jedina kojoj se Gospodin vraća razlažući je u Govoru na gori. Čovjeku je nemoguće udovoljiti ovom kapitalnom zahtjevu otajstva Saveza. No, »Bogu je sve moguće« (Mt 19, 26).

„...kako i mi otpuštamo dužnicima našim“

Ovaj »kako« nije jedini u Isusovu nauku: »Budite dakle savršeni, 'kako' je savršen

Otac vaš nebeski« (Mt 5,48); »budite milosrdni 'kako' je Otac vaš milosrdan« (Lk 6,36); »Zapovijed vam novu dajem: ljubite jedni druge 'kako' sam ja ljubio vas« (Iv 13,34). Nemoguće je opsluživati Gospodinovu zapovijed, ako to biva izvanjskim oponašanjem božanskog uzora. Ovdje je, pak, riječ o životnom udjelu u Svetosti, Milosrđu i Ljubavi Boga našega, koje provire »iz dubine srca«. Samo Duh koji je naš život (Gal 5,25), može učiniti »našima« iste osjećaje koji su bili u Kristu Isusu. Tada postaje moguće jedinstvo praštanja: »Praštajući jedni drugima 'kao što' i Bog u Kristu nama oprosti« (Ef 4, 32).

Tako zaživljuju Gospodnje riječi o praštanju, toj ljubavi koja ljubi sve do kraja. Prispodoba o nemilosrdnom sluzi, koja zaokružuje Gospodinov nauk o crkvenom zajedništvu, završava ovim riječima: »Tako će i Otac moj nebeski učiniti s vama ako svatko od srca ne oprosti svome bratu.« Sve se veže i razvezuje tu u »dubini srca«. Nije u našoj moći ne osjetiti i zaboraviti uvredu, ali srce koje se predaje Duhu Svetom pretvara ranu u samilost i pročišćava sjećanje preokrećući uvredu u zagovor.

Kršćanska molitva ide sve do opraštanja neprijateljima. Preobražava učenika suobličujući ga njegovom Učitelju. Opraštanje je vrhunac kršćanske molitve; samo srce, usklađeno s Božjom samilošću, može primiti dar molitve. Opraštanje također svjedoči da je u našem svijetu ljubav jača od grijeha. Nekadašnji i današnji mučenici daju to Isusovo

svjedočanstvo. Opraštanje je osnovni uvjet pomirenja, kako djece Božje s njihovim Ocem tako i ljudi međusobno.

To, u biti, božansko praštanje nema granice ni mjere. Bilo da je riječ o uvredama (»grijehu« po Lk 11, 4 ili »dugu« po Mt 6, 12) mi smo, ustvari, uvijek dužnici: »Nikomu ništa ne dugujete, osim da jedni druge ljubite« (Rim 13, 8). Zajedništvo Presvetog Trojstva je izvor ipravilo istinitosti svakog suodnosa. Ono se živi u molitvi, osobito u euharistiji:

»Bog ne prima žrtve od zavađenoga, već mu nalaže da se vrati od oltara i prije se pomiri s bratom, da miroljubivim molitvama i Bog može biti umiren. Veća je žrtva Bogu naš mir i bratska sloga i puk skupljen u jedinstvu Oca i Sina i Duha Svetoga.« (Ciprijan Kartaški, *De dominica Oratione*)

VI. »Ne uvedi nas u napast«

Ova prošnja seže u korijen prethodne, jer su naši grijesi plod pristanka na napast. Molimo našeg Oca da nas u nju ne »uvede«. Teško je grčki izričaj prevesti jednom riječju: znači »ne dopusti da uđemo u«, »ne dopusti da podlegnemo napasti«. »Bog ne može biti napastovan na zlo, i ne napastuje nikoga« (Jak 1, 13). Naprotiv, želi nas od nje osloboditi. Mi ga molimo da ne dopusti da krenemo putem koji vodi u grijeh. Uključeni smo u borbu »između tijela i Duha«. Ova prošnja moli Duha razlučivanja i jakosti.

Duh Sveti nam omogućuje razlučivati između kušnje, nužne za rast unutarnjeg čovjeka što vodi k »prokušanoj kreposti«, i napasti koja vodi u grijeh i smrt. Moramo također razlikovati što je »biti napastovan,« a što je »pristati« na napast. Konačno, dar razlučivanja razobličuje varku napasti: prividno, njezina je ponuda »dobra, zamamljiva za oči i poželjna« (Post 3, 6), a, u stvari, plod joj je smrt.

»Bog ne želi nametnuti dobro, on želi slobodne ljude [...]. U određenom smislu napast je korisna. Nitko osim Boga, čak ni mi sami, ne zna što je naša duša primila od Boga. To nam otkriva kušnja, i tako nas uči da upoznamo sami sebe i na taj način, otkrijemo svoju bijedu, te nas time primorava da zahvalimo za dobra koja nam je napast otkrila.« (Origen. *De oratione*)

»Ne ući u napast« uključuje odluku srca: »Doista, gdje ti je blago, ondje će ti biti i srce [...]. Nitko ne može služiti dvojici gospodara« (Mt 6, 21.24). »Ako živimo po Duhu, po Duhu se i ravnajmo« (Gal 5, 25). Tim »pristajanjem« uz Duha Svetoga Otac nam daje snage. »Nije vas zahvatila druga kušnja osim ljudske. Ta vjeran je Bog: neće pustiti da budete kušani preko svojih sila, nego će s kušnjom dati i ishod da možete izdržati« (1 Kor 10, 13).

Međutim, ta borba i ta pobjeda nisu moguće bez molitve. Svojom je molitvom Isus svladao Napasnika na početku i u završnoj borbi agonije. Ovom prošnjom našem Ocu Krist nas sjedinjuje sa svojom borbom i agonijom. Postojano se naglašava budnost srca u zajedništvu s

njegovom budnošću. Budnost je »čuvarica srca«. Isus moli Oca da nas »čuva u svom imenu«. Duh Sveti nastoji da nas bez prestanka potiče na tu budnost. Ova molitva dobiva sav svoj dramatski značaj u odnosu na konačnu kušnju naše zemaljske borbe; ona moli i ustrajnost do kraja. »Evo dolazim kao tat. Blažen onaj koji bdije« (Otk 16, 15).

VII. »Nego izbavi nas od Zla«

Zadnja prošnja našem Ocu također se nalazi u Isusovoj molitvi: »Ne molim te da ih uzmeš sa svijeta, nego da ih očuvaš od Zloga« (Iv 17,15). Odnosi se na svakog od nas osobno, no uvijek smo »mi« koji molimo, u zajedništvu s cijelom Crkvom i za oslobođenje cijele ljudske obitelji. Molitva Gospodnja neprestano nas otvara obzorima nauma spasenja. Naša međuovisnost u drami grijeha i smrti postaje solidarnost u Tijelu Kristovu, u »općinstvu svetih«.

U ovoj molbi, Zlo nije apstrakcija, nego označava osobu, Sotonu, Zloga, anđela koji se protivi Bogu. »Đavao« (διάβολος: onaj koji se isprečuje) jest onaj koji »hoće spriječiti« Božji naum i njegovo »djelo spasenja« ostvareno u Kristu.

On bijaše čovjekoubojica od početka [...] lažac i otac laži« (Iv 8, 44), »Sotona, zavodnik svega svijeta« (Otk 12, 9); po njemu su grijeh i smrt ušli u svijet, a njegovim konačnim porazom sve će stvorenje biti »oslobođeno od grijeha i smrti«. »Znamo: tko god je rođen od Boga, ne griješi, nego

Rođeni od Boga čuva ga i Zli ga se ne dotiče. Znamo: od Boga smo, a sav je svijet pod vlašću Zloga« (1 Iv 5, 18-19).

»Gospodin koji je oduzeo vaše grijehе i oprostio vaše krivice, kadar je očuvati vas protiv zasjeda Đavla koji vas napada, da vas neprijatelj, koji je naviknut rađati krivnju, ne iznenadi. Tko se pouzdaje u Boga, ne boji se Đavla. 'Ako je Bog za nas, tko će protiv nas' (Rim 8, 31).«

Pobjeda nad »knezom ovoga svijeta« izvojevana je jednom zauvijek u Času u kojem se Isus dragovoljno predao u smrt da nam dadne svoj život. Tada se dogodio sud ovomu svijetu i knez ovog svijeta »izbačen je van«. On stade »progoniti Ženu« (Otk 12, 13), ali je ne može uhvatiti: nova Eva, »puna milosti« Duha Svetoga, očuvana je od grijehа i raspadljivosti smrti (Bezgrešno začće i Uznesenje Presvete Bogorodice Marije, vazda Djevice). »I razgnjevi se Zmaj na Ženu pa ode i zarati se s ostatkom njezina potomstva« (Otk 12, 17). Zato Duh i Crkva mole: »Dođi, Gospodine Isuse« (Otk 22, 17.20): njegov će nas dolazak osloboditi od Zloga.

Moleći da budemo oslobođeni od Zloga, molimo ujedno da budemo oslobođeni od svih zala, sadašnjih, prošlih i budućih, kojih je on tvorac ili podstrekač. Ovom posljednjom prošnjom Crkva donosi pred Oca svu bijedu svijeta. S oslobođenjem od zala koja satiru čovječanstvo ona moli dragocjeni dar mira i milost postojanog iščekivanja Kristova povratka. Moleći tako, ona u poniznosti vjere predostvaruje okupljanje svih i svega pod Glavu onoga

koji ima »ključе Smrti i Podzemlja« (Otk 1, 18); On je »Onaj koji jest i koji bijaše i koji dolazi, Svevladar« (Otk 1, 8).

»Izbavi nas, molimo, Gospodine, od svih zala, daj milostivo mir u naše dane, da s pomoću tvoga milosrđa budemo svagda i slobodni od grijehа i sigurni od sviju neredа, čekajući blaženu nadu: dolazak Spasitelja našega Isusa Krista.« (Rimski misal)

Završna doksologija

Završna doksologija »Jer tvoje je kraljevstvo i slava i moć«, uključujući ih, preuzima tri prve prošnje Ocu našem: proslavu njegova Imena, dolazak njegova Kraljevstva i moć njegove spasiteljske Volje. No, to ponavljanje doksologije biva pod vidom klanjanja i zahvaljivanja, kao u nebeskoj liturgiji. Knez ovoga svijeta lažno je sebi prisvojio ta tri naslova, kraljevstvo, moć i slavu; Krist, Gospodin, vraća ih svom i našem Ocu, dok mu ne preda Kraljevstvo, kada bude konačno dovršeno otajstvo spasenja i Bog bude sve u svima.

»Na kraju molitve ti kažeš: Amen, naglašavajući tim Amen, što znači 'neka bude', ono što sadrži molitva kojoj nas je Bog naučio.«

Sveti Ćiril i Metod, slavenski apostoli

5. srpnja

Sveta braća, Ćiril (Konstantin) i Metod živjeli su u IX. stoljeću. Rođeni su u Solunu. Njihov otac Leon bio je visoki gradski činovnik. Kako im je otac prerano umro, za njih je brigu preuzeo carski kancelar Teotikst. Metod je bio pravnik pa mu je bila povjerena uprava provincije u Makedoniji. Mnogo mlađeg Konstantina Teotikst je pozvao u Carigrad na studij. Studirao je s maloljetnim carem Mihajlom III. Imao je za učitelja glasovitog Leona, zvanog Matematika, te Focija, budućeg patrijarha. Završivši nauke Konstantin je napustio karijeru na dvoru, dao se zaređiti za svećenika, a preuzeo je i službu patrijaršijskog bibliotekara. No brzo je napustio tu službu, te se potpuno povukao u jedan samostan. Kad su ga pronašli, nije se više htio vratiti u službu bibliotekara, no ipak je prihvatio katedru filozofije u kojoj se toliko odlikovao da je dobio ime Filozof. U to je vrijeme pošao na dvor kalifa u Bagdad u svojstvu carskoga poslanika.

Međutim, 855. u Bizantu je došlo da vrlo značajnih političkih promjena. Rođak cara Mihajla te smrtni neprijatelj Teotiksta uspio je posve zadobiti povjerenje mladog cara te ubiti Teotiksta. Carica majka Teodora morala se povući s upravljanja carstvom, a kasnije eu ju zatvorili u manastir. Pod vladavinom Mihajla III. upravljanje i

vođenje poslova efektivno je prešlo u ruke Bardasa. Tragičan završetak Teotiksta i Teodore, zaštitnika Ćirila i Metoda, bijaše koban po obojicu. Metodije se odrekao svoje službe te zamonašio u samostanu Olimpu u Bitiniji. Isto se tako povukao iz javnog života i Konstantin te pošao za svojim starijim bratom na Olimp.

Ondje su obojica provodila život molitve i studija. Političke su promjene imale posljedice i u crkvenom životu, te je 858. svrgnut patrijarh Ignacije, a na njegovo mjesto izabran je Focije, prijatelj i savjetnik Bardasov.

Konstantin i Metodije držali su se izvan tog spora. Oko 860. car je zadužio Konstantina za jednu političko-religioznu misiju među Kazarima koji tada prebivahu na obalama Crnoga mora između Dona i Kavkaza. Konstantin se morao podvrci carevu nalogu te je u pratnji Metodija pošao na tu misiju. Za vrijeme stanke kod Kersona na Krimu počeo se zanimati za grob svetoga Klementa, pape i mučenika. Kad se pronašlo i identificiralo tradicionalno mjesto njegova groba, sveta su braća pronašla njegove relikvije, te ih ponijela sa sobom. Konstantinova je misija postigla postavljeni cilj: mnogi su se Kazari pokrstili, a njihov je kan sklopio prijateljstvo s carem. Vrativši se u Bizant, Konstantin se ondje smjestio kod crkve svetih apostola, a Metodije se povukao u manastir Polichronio te ondje postao opat.

U međuvremenu je stiglo u Bizant poslanstvo kneza Rastislava (846.-860.) koji je vladao u Velikoj Moravskoj. On je tražio za svoju kneževinu jednog biskupa te misionare koji bi njegovu narodu naviještali Evanđelje na slavenskom jeziku. Car je za tu misiju odabrao Ćirila i Metodija jer su oni, rodom iz Soluna, govorili staroslavenskim jezikom. Tada ni Moravljani ni ostali Slaveni nisu imali svoju literaturu. Stoga je Konstantin (monaško mu je ime Ćiril) prije polaska u Moravsku najprije stvorio novi alfabet te na staroslavenski jezik počeo prevoditi svete knjige. Godine 868. Konstantin u pratnji Metodija i još nekih učenika zaputio se u Moravsku, opskrbljen carevim preporučenim pismom.

Propovijedanje i slavljenje bogoslužja, na jeziku narodu razumljivu, urodilo je velikim uspjesima, ali je u isto vrijeme kod franačkog klera probudilo neprijateljski stav pa ih optužiše u Rimu zbog navodnog krivovjerja. Nakon tri i po godine djelovanja u Moravskoj Ćiril i Metod s nekolicinom učenika dali su se na put u Rim. Ondje ih je svečano primio papa Hadrijan II. (867.-872.). Učinio je to zbog relikvija svetoga Klementa koje su oni sa sobom ponijeli. Obavijestivši se o njihovu radu u Moravskoj, Papa je priznao njihovu

pravovjernost te potvrdio upotrebu staroslavenskog jezika u bogoslužju. Metod je u Rimu bio zaređen za svećenika, a donedavno se mislilo kako je ondje Ćiril bio posvećen za biskupa, što ne odgovara povijesnoj istini. Zato se oni u liturgiji službeno nazivaju: sveti Ćiril, monah, i sveti Metod, biskup. Metod je, naime, kasnije primio biskupski red. Ćiril se u međuvremenu u Rimu teško razbolio. Za vrijeme bolesti se službeno zamonašio. U Vječnom gradu umro je 14. veljače 859. te pokopan u bazilici svetoga Klementa, gdje mu se grob nalazi još i danas.

Metod je ostatak života posvetio organizaciji svoje arhidijeceze, ali i literarnoj djelatnosti. Na žalost, njegov sufragana Viching iz Nitre uz pomoć kneza Svatopolka zagorčio mu je posljednje dane života. Metod je umro 6. travnja 885., a naslijedio ga je učenik Gorazd.

Papa Ivan Pavao II., uz svetog Benedikta, proglasio je Ćirila i Metoda 1980. suzaštitnicima Europe.

Marija Propetog Isusa Petković

9. srpnja

Hrvatska blaženica Marija Propetog Isusa Petković, utemeljiteljica redovničke zajednice Kćeri milosrđa svetog Franje. Rođena je u Blatu na Korčuli 10. prosinca 1892., kao šesto od osmero djece Antuna Petkovića-Kovača i Marije rođene Marinović, u imućnoj i pobožnoj obitelji. U djetinjstvu je pokazivala sklonost pobožnosti i milosrđu i odlučila štiti siromahe, tu „probranu i ljubljenu braću raspetog Gospodina“. Već je s pet godina pošla u osnovnu školu, a završila je s 11 godina.

Kada je imala 19 godina, umro joj je otac i tada se brinula o mlađim sestrama blizankama. Bila je krhka i često pobolijevala, ali je godinama okupljala djecu siromašnih obitelji, poučavala ih vjeronauku i ostalim predmetima. Na poticaj dubrovačkoga biskupa Josipa Marčelića postavila je 1920. temelje svoje buduće redovničke zajednice, Kćeri milosrđa svetog Franje, zamišljene »za odgoj i izobrazbu domaće ženske mladeži« i uzela redovničko ime Marija Propetog Isusa. Dovela je svoje sestre 1923. u Suboticu da bi pomagale u sirotištu "Kolijevka", a u isto vrijeme je skupljala pomoć po salašima za ljude kojima je trebala pomoć. Prvi samostan osnovala je u Blatu na Korčuli, a drugi u Subotici. Godine 1936. prva skupina sestara uputila se u Južnu Ameriku, a 1940. s drugom grupom pošla je i Marija i započela svoj rad u Argentini. Zbog rata u Europi provela je u Južnoj Americi dvanaest godina i tamo osnovala brojne redovničke zajednice i samostane.

Vratila se 1952. u Europu i prenijela u Rim vrhovnu upravu reda i generalnu kuću. Najveću je radost vidjela u siromasima, odbačenima na rub društva i prezrenima. U njima je prepoznavala lice Isusa patnika i radovala se ako im je mogla biti na usluzi. Njezina je družba postala utjelovljenje Božje ljubavi, dobrote i milosrđa, a njezine sestre isticale su se svojim djelovanjem u bolnicama, staračkim domovima, školama, sjemeništima i župama. Zajednica je u prosincu 1956. dobila papinsko priznanje i odobrenje konstitucija. Marija je preminula u Rimu na današnji dan, 9. srpnja 1966. Papa Ivan Pavao II. proglasio ju je blaženom 6. lipnja 2003. u Dubrovniku, prilikom trećeg posjeta Hrvatskoj.

Redovnička zajednica Kćeri Milosrđa svetog Franje broji danas više od 400 sestara, a djeluje u zemljama Europe, Južne i Sjeverne Amerike. Matična kuća zajednice i svetište blažene Marije Propetog Isusa nalazi se u Blatu na Korčuli, središnjica s vrhovnom upravom u Rimu, a u Zagrebu je sjedište Hrvatske provincije Krista Kralja. Duhovni centar koji nosi ime blaženice smješten je na otoku Ugljanu.

<https://www.velecasnisudac.com/>

Mali vjeronaučni leksikon

Križarski ratovi

Križarski ratovi, vojni pohodi zapadnoeuropskih kršćana vođeni protiv bliskoistočnih muslimana od XI. do XIII. st. Poticali su ih pape, a svrha im je bila oslobođenje Palestine (sveta mjesta) i pružanje pomoći istočnim kršćanima. Taj se naziv poslije počeo upotrebljavati i za vojne pohode protiv krivovjeraca u Europi (albigenzi, bosanski krstijani i husiti) te za koalicijske ratove protiv Turaka. Križarski ratovi proizašli su iz križarskog pokreta, ali su ih pokretali i svjetovni motivi (feudalna i trgovačka ekspanzija) pa su se pretvorili u osvajačke i pljačkaške pohode. Razlikuje se osam križarskih ratova. Uspjesi križarskih ratova bili su privremeni, svrha radi koje su povedeni nije ostvarena. Nanijeli su Istoku i Zapadu goleme žrtve, u njima je poginulo oko 2 milijuna ljudi. Kršenjem obećanja danih Bizantu (stvaranje feudalnih državnica na osvojenim područjima, uvođenje latinske hijerarhije) te osvajanjem Carigrada (1204.-61.) još se više produbio jaz između Pravoslavne i Katoličke crkve. U tim ratovima papinstvo je oslabilo, a ojačala kraljevska vlast. Zapad je pritom stekao i neka civilizacijska iskustva; križari i trgovci donijeli su manihejsko učenje na Zapad (katari). Nastali su i viteški redovi (ivanovci, templari i Njemački red). Došlo je do novog oblika duhovnosti, osobna pobožnost zamijenila je ranosrednjovjekovnu pobožnost u zajednici. Doticaj s Istokom potaknuo je razvitak skolastike.

Križevačka eparhija

Križevačka eparhija, grkokatolička biskupija sa sjedištem u Križevcima. Od 1923. objedinjuje grkokatolike na području bivše Jugoslavije (oko 50 000 vjernika). Početak je te zajednice unija pravoslavaca u Hrvatskoj s Katoličkom crkvom na čelu s episkopom Simeonom Vratanjom (1611.). On i njegovi nasljednici imali su sjedište u manastiru Marči pa su se zvali i marčanski vladike. Po carskim imenovanjima zvali su se također svidnički, a od Pavla Zoričića (1671.) papa ih je imenovao naslovnim platejskim biskupima. Službeno su do 1777. bili vikari zagrebačkog biskupa za grkokatolike. Od 1680. imaju u Zagrebu svoje sjemenište. Kada je nakon Bečkog rata (1683.-99.) u Austrijskoj Monarhiji organizirana Pravoslavna crkva, u uniji su ostali samo Žumberčani i neke manje skupine u Hrvatskoj. God. 1777. osnovana je za njih samostalna eparhija sa sjedištem u Križevcima, a njoj su bili pridodani i novopridošli Ukrajinci i Rusini, sjedinjeni na drugim unijama (Brest-Litovsk, Užhorod, Alba Julija). Šezdesetih godina XIX. st. pripojeno je oko 30 000 tada sjedinjenih Makedonaca. Za njih je imenovan 1962. skopski biskup kao apostolski vizitator s punom jurisdikcijom. Sjedište je biskupije od 1960. u Zagrebu. Biskupija je danas podijeljena na tri vikarijata (žumberački, bosansko-slavonski i vojvođanski), osam dekanata i 57 župa. Pripada Zagrebačkoj metropoliji

NAŠI POKOJNI

IVICA HABAN,

PU zagrebačka, Križevci, 5. srpnja 1993.

PERO JURIŠA,

PU virovitičko - podravska, Široka Kula, Gospić, 6. srpnja 1991.

IVICA KOLAR,

PU koprivničko - križevačka, Lički Osik, Vukova 6. 07.1991.,

VLATKO KRNAČ,

PU vukovarsko - srijemska, u službi, Vinkovci, 6. srpnja 1997.

ZDRAVKO RITTGASSER,

PU osječko - baranjska, Tenja, 7. srpnja 1991.

DAMIR HORNUNG,

PU virovitičko - podravska, Tenja, 7. srpnja 1991.

FRANJO JUSUP,

PU virovitičko - podravska, Tenja, 7. srpnja 1991.

ĐURO KIŠ,

PU osječko - baranjska, Tenja, 7. srpnja 1991.

PEJO KOPLJAR,

PU zagrebačka, Kupa, 7. srpnja 1991.

ZDENKO KERESMAN,

PU zagrebačka, 7. srpnja 1993.

ILIJA LUKIČIĆ,

PU vukovarsko - srijemska,, 7. srpnja 1995.

GORAN ŠTIPAK,

PU vukovarsko - srijemska, Ilok, 9. srpnja 1991.

JERKO BUKIĆ,

PU osječko - baranjska, Aljmaš, 9. srpnja 1991.

IVICA JURICA,

PU zadarska, Zeleni Hrast, 10. srpnja 1991.

POČIVALI U MIRU!